

Luciafest i Tallinn

År efter år ha svenskarna i Tallinn samlats till Luciafest och år för år har publiktillströmningen blivit större, vilket tydligt utvisar, hur populär denna fest blivit. Under de senaste åren ha damerna i läsrummets syförening haft hand om arrangemangen. Vid denna fest ha svenska traditioner hållits högt i ära. Lucia och stjärngossespel ha främst förlänat festen dess urgamla svenska julstämningsprägel. Svenska julsånger och svenskt kaffebord höra självfallet till saken.

Luciafesten har ofta lockat även svenska församlingen utomstående personer till sig, främst vänner och bekanta bland ester och tyskar.

Trots att tiderna betydligt förändrats sedan senaste jul, bl. a. ha många av våra flitigaste festbesökare bortflyttat från orten, levnadskostnaderna ha stigit m. m., vågar sig dock församlingen även detta år på att anordna Luciafest. Programmet upptar musik, hälsningstal, violinmusik, deklamation, föredrag, sångtablå samt Luciatåg och allsång. Lucia bjuder på kaffe med lussekatter och pepparkakor som vanligt.

Syföreningens damer ha under årets lopp "knäpat" ihop ett 100-tal handarbeten, som utgöra vinster till lotteriet.

På grund av förekommen anledning i samband med nurådande särskilda förhållanden få vi bringa till allmänhetens kännedom, att Luciafesten i år hålles på svenska skolan Rööti 3 den 10 dec. kl. 5 e. m.

Festen försiggår utan lotteri.

Särskild fest med lotteri anordnas på våren.

Fältmarskalk Mannerheim överbefälhavare.

Republikens president har på torsdagen utnämnt fältmarskalk Mannerheim till överbefälhavare för krigsmakten. Som bekant var Mannerheim även överbefälhavare under Finlands frihetskrig.

Alarmerande händelse vid finsk-ryska gränsen på Karelska näset.

Explosionsolycka vid övnings-skjutning med artilleri.

Senaste söndag inträffade en alarmerande händelse vid finsk-ryska gränsen. Kl. 3-tiden på eftermiddagen hördes flera starka detonationer, varvid fyra ryska soldater förlorade livet och ett tiotal blevo skadade. Händelsen har på båda hållen väckt oerhört uppseende, och ryssarna antogo, att finländarna hade öppnat eld mot dem. På grund därav överlämnade utrikeskommisariern Molotov till finske ministern en protestnot, vari han energiskt protesterar mot finnarnas tilltag och hoppas, att dylika mellanfall i framtiden borde kunna undvikas. För att detta lättare skall kunna ske uppfordras finska regeringen att draga sina trupper tillbaka c:a 20 km.

På finska sidan har enligt uppgift verkställts en grundlig undersökning av intermezzot vid gränsen, varvid det framgick, att finländskt artilleri ej avfyrat något skott. Senare har det dock blivit klarlagt, att olyckan inträffade vid övnings-skjutning på ryska sidan. Finlands regering har förklarat sig villig att tillmötesgå ryssarnas önskan i

Minfaran blir allt större.

Tyskarnas s. k. magnetminor ha under den senaste veckan sprängt en mängd fartyg vid Englands kuster.

Från London meddelas, att icke mindre än 11 brittiska fartyg av olika storlek sänkts under förra veckan. Dessutom ha fyra neutrala och två franska fartyg sänkts.

England har förklarat, att det såsom hämnd kommer att kapa alla fartyg, som föra tyska varor, vare sig dessa fartyg äro neutrala eller tyska. Denna åtgärd kommer att tillämpas redan inom de närmaste dagarna, och avser att stoppa all export från Tyskland.

Detta av England planerade radikala steg har väckt oerhörd uppståndelse i Holland och Belgien, över vilka länders hamnar största delen av Tysklands export tidigare dirigerats.

Våldsam kampanj i Ryssland mot Finland.

I samband med mellanfallet vid gränsen förra söndags märkes en stegring av kampanjen mot Finland. Den ryska tidningspressen innehåller spaltlånga resolutioner från sammanträden av arbetarna vid olika fabriker, vari dessa fordra energiska åtgärder gentemot Finland. I synnerhet äro resolutionerna från Leningrad hållna i ganska skarp ton.

fråga om att tillbakadraga sina trupper, om ryssarna göra på samma sätt.

I Molotovs not understrykes dock omständigheten, att ryska regeringen ej har för avsikt att tillmäta gränsintermezzot någon överdriven betydelse.

50 kr. såsom hittelön för varje mina.

Marinstaben har till allmänhetens kännedom publicerat följande:

I avsikt att undvika minfaran i våra territorialvatten och i deras närhet uppmanas alla personer att iakttaga följande.

1. Om någon inom vår territorialvattnegräns eller i dess närhet upptäcker en flytmina, må därom ofördröjligen inrapporteras pr telef. Mereväe 31 (efter kl. 16 t. o. m. kl. 8 pr telef. Mereväe 90).

2. För att den upptäckta flytminan ej skall hota sjöfarten, anhåller marinförvaltningen, att den som funnit minan och sedan han meddelat därom, måtte stanna i dess närhet och varna alla fartyg, som färdas i närheten.

3. Åt den, som hittat minan och sedan han varskott marinmyndigheterna därom, stannat på vakt i närheten av densamma, tills av marinmyndigheterna utsända minörer anlänt till platsen, utbetalas 50 kr. såsom hittelön, naturligtvis under förutsättning, att det faktiskt är fråga om en mina.

Den svenska almanackan, som i år utkommer med sin 38:de årgång, blir färdig ungefär till den 5 dec. och erhålles i Tallinn hos kyrkvaktmästare A. Heldring och å församlingens läsrum, Rүүtli 9.

På landsbygden tillhandahålles den på vanligt sätt av lärarna och i butikerna.

Almanackans pris är 10 cent.

Den svenska almanackan bör finnas i varje svenskt hem!

TULLEN PÅ VÄRDESAKER 5000 PR KG.

Vid statsrådets plenum den 27 nov. beslöts bl. a. att till riksdagen inlämna lagförslag om ändring av tullstadgans grundtariffer. Tullstadgan skall kompletteras så, att även värdesaker, såsom ädla metaller, ädelstenar, pärlor m. m. däri bli upptagna bland exporttillättna varor och att utförseltullen på dylika varor skall fastställas till 5000 kr. pr netto kg.

Härigenom kommer sålunda alla av tyskarna kvarlämnade värdesaker, då de skola exporteras till Tyskland att underkastas sådan tullbehandling, att landet ej kommer att förlora något genom nämnda export.

Ishinder på Haapsalu-viken.

På grund av köldknäppen senaste veckan isbelades Haapsalu-viken, varigenom båtförbindelsen med Nuckö avbröts.

6 milj. pund kostar kriget England pr dag

Finansminister sir John Simon höll nyligen ett radiotal till det engelska folket, i vilket han uppmanade det att deltaga i teckningen av de senaste försvarsläneemissionerna. Simon förklarade bl. a., att kriget redan kostat Storbritannien åtminstone 6 miljoner pund sterling per dag. Truppernas underhåll och utrustning draga ungefär dubbelt så stora kostnader nu som 1914 och tillverkningssumman för ett slagskepp är i dag 2-3 gånger större än 1914. I fråga om flygplan är siffran 3-7 gånger större än 1918. Inte ens den höjda beskattningen kan täcka mer än hälften av Englands utgifter och resten måste upplånas. Finansministern uppmanade engelsmännen att bidra till att stärka landets förmåga att uthärda genom att spara och ställa sina besparingar till landets förfogande genom att köpa sparcertifikat och obligationer. Hbl.

Sveriges protest mot mineringen överlämnad.

Skarp skrivelse mot den allvarliga kränkningen av svenskt territorium.

Svenska regeringens protestskrivelse med anledning av den på lördagen verkställda tyska minutläggningen vid Öresunds södra inlopp har på måndagen av utrikesministern överlämnats till Tysklands chargé d'affaires i Stockholm.

Enligt vad utrikesdepartementet meddelar hänvisas i skrivelsen till tidigare skriftväxling rörande det svenska sjöterritoriets utsträckning, varvid svenska regeringen vidhållit sin uppfattning, att svenskt territorialvatten sträcker sig intill ett avstånd av 4 nautiska mil från kusten. Under erinran härom framföres den mest bestämda protest mot den allvarliga kränkningen av svenskt territorium, som den nya tyska mineringen innebär, samt

Tidens ansikte.

Där tvenne människor träffas, utspinner sig vanligtvis en vidlyftig dialog om händelser och ting, som timat. Ibland rör sig resonnemanget om trevliga tilldragelser, ibland om tråkiga. — Det finns så mycket att tala om. I synnerhet under krigstider, då tidningspressen och radion dag för dag* och timme för timme hålla allmänheten underkunnig om händelsernas gång.

Men händelserna, som i dag äro aktuella, kunna redan i morgon hava förlorat nyhetens behag och vara glömda för att, om de bestå av en serie, då och då igen dyka upp. Ett talande exempel härför var i sinom tid spanska inbördeskriget. När det utbröt, stod hela världens uppmärksamhet på spänn. Men efter några månader noterade pressen endast mera betydande operationer. — Huru länge skall man skriva om ett krig, där ingenting händer eller där händelserna äro av sådan natur och omfattning, att de ej mera reta människornas, dvs. den tidningsläsande eller radiolyssnande publikens nyhetsbegär? Så re-

Spärrballong exploderar i Norge.

En svår olyckshändelse inträffade på söndagsmiddagen i Sör-Audnedal. En engelsk spärrballong kom drivande in över trakten och strök lågt över trädkopparna. Man lyckades stoppa ballongen och fästa den i ett träd. En stor folksamling hade bildats på platsen, då det plötsligt inträffade en explosion på grund av att någon tänt en tändsticka. En man som insnärjdes i ballongens linor, brändes till döds i lågorna och tre andra skadades, dock icke livsfarligt.

Tre andra ballonger drevo på söndagen in över norskt område.

framhålles att svenska regeringen förbehåller sig alla anspråk på ersättning för de förluster och skador, som genom denna åtgärd kunna drabba Sverige eller svenska medborgare.

Tidens ansikte...

sonnerade man då, så resonnerar man även nu.

Eller till vilken slutsats skulle man eljes komma? Även nu rasar kriget i Europa. Stormakterna äro i luven på varandra. Miljoner soldater ligga emot varandra, bakom sina "vallar", eller vad de nu heter. Kriget har pågått officiellt redan i tre månader, men hittills "ingenting nytt på västfronten". Författaren till dessa rader är långt ifrån blodtörstig och är den sista, som skulle vänta på de "stora händelserna", men under flydda tider brukade ett och annat inträffa mellan tvenne arméer under tre månader. Även kriget har förändrat sitt ansikte liksom allting annat i vår tid. På havet, där kriget "faktiskt" föres ingå emellertid dagligen meddelanden om sänkta fartyg, mest neutrala, tyvärr. Men huru lätt glömmar man ej dessa namn på okända ångare och dessa 100,11 eller 14 man, som äro "försvunna." Det är att märka, att man inte i våra dagars krigsrapporter talar om omkomna besättningar lika litet som om nedskjutna flygmaskiner, utan det heter att en eller flera av våra maskiner "återvände inte till sina baser". — Det är tidens förändrade ansikte, som förändrar även krigstermerna och uttrycken. I den "gamla goda tiden" förklarade staternas regeringar varandra krig såsom man då ansåg det anständiga gentlemän, nu går det ofta så till, att den som förmår anfälla den andra på det mest ljudlösa sätt, anser sig vara den främsta och bäst organiserade.

Ofta kallas sådana överrumplingar även "konflikter", t. ex. i Kina. Där har "konflikten" pågått i över två år utan att ännu något tecken till ett slut är att förnimma.

Det har ofta sagts, att det pågående sjökriget i främsta rummet drabbar de neutrala ländernas utrikeshandel. Under det tidigare världskriget sänktes ju också en betydande del av de neutrala ländernas tonnage, men förtjänsten var god och det lönade sig att riskera. Så som det nu ser ut, torde förtjänsten bli skral på båda hållen.

Människorna resonnera och händelserna hava sin gång. Men oföretast är det så med de förra, att de genom sitt resonnemang för-

läna händelserna en alldeles annan färg än de ursprungligen hava. På detta sätt spinnes ofta ihop en tråd, som varken har styrka eller utseende.

Mycket ofta tala de ledande i samhället om nödvändigheten av att uppfostra människorna och att därigenom göra dem bättre och ädlare. Denna fråga är lika gammal som världen och människorna själva, men aldrig har någon levande ännu kunnat säga, hur detta skall gå till. Somliga påstå, att propaganda skall hjälpa, om inte precis att göra människorna bättre och ädlare, så dock att göra dem försiktigare, när det gäller att skona deras egen hälsa och kanske liv för diverse fordon i gatunyllret och, att köpa intressanta böcker, konstverk m.m. Sådana tag hava försökts, men med vilket resultat, veta vi ej.

Men när allt kommer omkring, äro kanske människorna inte så omöjliga, om man undantar enstaka exemplar. Somliga av dessa äro rädda för att förkyla sig, om spårvagnsdörren lämnas på glänt, andra vägra att åka med häst, i den tron att hästen skall falla i sken. Somliga igen äro mycket måna om sin förmenta värdighet, som enligt deras mening skulle taga allvarlig skada, om de uppträdde i programmet på en brandkårsfest. Vi skulle ännu kunna fortsätta, men löpa i så fall fara att reducera de "rättfärdigas" antal till ett minimum och därför sluta vi med den förhoppningen, att de "omöjligas" antal måtte bli ännu färre.

Socket- och petroleumnormerna för december oförändrade.

Den 1 dec. trädde finansministerns förordning om socker- och petroleumnormerna för december månad i kraft. Dessa normer komma att vara oförändrade. Endast skolorna ha i någon mån erhållit utvidgad rätt till petroleum.

Sveriges ställning.

Angående Sveriges ställning till konflikten mellan Finland och Ryssland, meddelar ETA från Stockholm, saknas ännu uppgifter. Enligt "Aftonbladet" kommer ingenting t. v. att företagas, men samtidigt tillägges, att förhållandena snabbt kunna ändras,

Ryska luftangrepp mot Finland.

Fientligheterna inleddes på torsdagen kl. 7.

Från Helsingfors meddelas:

Ryssarna inledde fientligheterna med anfall vid gränsen på Karelska näset vid Terijoki och Vemmesuu.

Vid ishavskusten ha ryssarna ockuperat halvön Rybatschji.

På torsdagsmorgonen företogs luftangrepp mot Helsingfors och Enso. I Helsingfors gavs luftalarm kl. 9.20. Kl. 9.50 observerades över Sveaborg ett 10-tal ryska bombplan. Det har framgått, att ryssarna t. v. nedkastat fem bomber i Helsingfors på Malms flygfält. Dessa bomber ha dock ej åstadkommit större skada. Dessutom ha flygblad nedkastats i Sörnäs arbetarkvarter.

I Viborg har fienden nedkastat bomber i stadens östra del. Kl. 11 observerades fyra fientliga flygplan över havet i närheten av H:fors. Ungefär vid samma tid gavs luftvärnsalarm även i Åbo.

Kl. 14.45 företogo åtta ryska bomplan ett förnyat angrepp mot H:fors. Angreppet denna gång var riktat främst mot själva staden, och bomberna föllo i närheten av Sandvikshamnen. Såsom följd av bombardemanget skadades en mängd byggnader. Beträffande offrens antal saknas uppgifter, men man kan antaga, att det är avsevärt. Bomberna uppges ha följt omedelbart efter alarmsignalen, varför människorna knappast hunnit begagna sig av skyddsanordningarna. De fientliga planen togos under eld från flera ställen såväl i staden som i dess omgivningar. Vid kvällens inbrott syntes i den annars mörklagda staden endast skenet från de brinnande husen. Där bomberna föllo krossades alla fönster i omgivningen. Bomberna uppges ha fallit även i närheten av rädsryska legationen, vars fönster även krossats. Kl. 16.30 avblästes alarmen.

Passagerartrafiken Tallinn-H:fors inställd.

På torsdagen e. m. anlände S/S "Aegna" från H:fors på sin sista resa. Den regelbundna ångbåtsförbindelsen är sålunda inställd.

Hembygdsmuseum på Vormsö.

Enligt vad "Pävaleht" meddelar har man på Vormsö börjat vidtaga åtgärder till förverkligandet av den länge sedan aktuella museifrågan. Tidn. meddelar vidare att företaget skulle understödjas ekonomiskt av rikssvenska affärsmannen Gustav Meruk, författaren Curt Munthe och dr. Wallin.

Kustbon har tyvärr ingenting erfarit om dessa initiativ, varför vi på grund av mänsklig nyfikenhet saxat notisen ur en estnisk tidning.

Ryssland undanber sig tyska handelsresande.

Ryssland vill inte veta av tyska handelsresande. Många tyska firmor hade hoppats, att den tyskryska handelstraktaten skulle öppna en möjlighet till stora affärer och ledande tyska handelsresande hade redan packat sina provkofertar för att beresa den väldiga nya marknaden. Men i de respektiva ryska legationerna och konsulatet möttes de av en besvikelse. De kunde icke erhålla visum.

Förmodligen har strömmen av handelsresande till de ryska visumstäderna varit överväldigande. Die Deutsche Ostwirtschaft, som är specialorganet för det tyska handelsutskottet och som från tysk sida ordnar de nya överenskommelserna med Sovjet-Ryssland, innehöll i sitt senaste nummer ett meddelande om, att rysarna undanbe sig sådana besök. Vederbörande ryska myndigheter ställa sig avvisande till affärsresor till Sovjetunionen som företas utan absolut nödvändighet. Inresevisum ges endast av rådsrepublikens konsularavdelningar, där affärsresorna rekommenderas av rådsrepublikens handelsrepresentation i Tyskland. En sådan rekommendation ges endast, när vederbörande firma från Moskva uppmanas att sända en befullmäktigad eller en fackman till förhandlingarna i Moskva, eller om firman mottagit ett anbud, en beställning eller åtminstone en förfrågan från Moskva. Om resan endast har till syfte att inleda affärsförbindelser, rekommenderas den inte.

Hbl.

Utrikeskommissarie Molotovs not.

Den not, som av utrikeskommissarie Molotov överlämnats till Finlands sändebud i Moskva, är av följande lydelse:

Herr. sändebud:

Enligt meddelande från rödaarméns generalstab öppnades mot våra trupper, som äro förlagda i trakten av Mainila by på Karelska näset, oväntat i dag den 26 november klockan 15.34 artilleried från finländskt område. Sammanlagt avlossades sju kanonskott, varav följden var att tre soldater och en underofficer dödades samt sju soldater och två till befälet hörande personer sårades. De rådsryska trupperna, som erhållit sträng order att icke låta förleda sig till provokation, besvarade icke elden. Rådsregeringen bringar detta till Eder kännedom och anser erforderligt att understryka, att under de nyligen försiggångna förhandlingarna med herrar Tanner och Paasikivi rådsregeringen uppmärksamgjorde på den fara, som koncentrerings av manstarka aktiva trupper i gränsens omedelbara närhet till Leningrad innebär. Med anledning av det från finländskt område inträffade provocerande, mot de rådsryska trupperna riktade artilleribeskjutningen är nu rådsregeringen tvungen att konstatera, att koncentrerings av finländska trupper i Leningrads närhet icke endast utgör ett hot mot Leningrad, utan i själva verket utgör en fiendlig handling mot Sovjetunionen, som redan lett till angrepp mot de rådsryska trupperna och krävt offer. Det är icke sovjetregeringens avsikt att överdriva detta avskrämda angrepp, som företagits av den finländska arméns truppvadlingar, som eventuellt äro illa ledda av sitt befäl, men den skulle önska, att sådana avskrämda handlingar icke framdeles må inträffa. På grund härav framför rådsregeringen en skarp protest med anledning av det inträffade och föreslår, att Finlands regering ofördröjligen förflyttar sina på Karelska näset förlagda trupper 20—25 kilometer längre bort från gränsen och sålunda förhindrar möjligheterna för nya provokationer.

Emottag, herr sändebud, försäkran om min fullkomliga högaktning.

Socialistiska rådsrepublikernas unions utrikeskommissarie Molotov, 16 november 1939.

200 ENGELSKA FISKEBÅ- TAR FÖR MINSVEPNING.

Officiellt meddelas, att ett stort antal fiskebåtar ställts till amiralitetets förfogande för minsvepning. Amiralitetet hade förklarat sig behöva 200 båtar, och dessa stodo nästan omedelbart till disposition varjämte 2,000 man för deras besättning anmälde sig. Dessa båtar komma liksom under världskriget att bilda en särskild avdelning i reservflottan och skola kallas trålarreserven.

Utgivare:
Svenska Odlingens Vänner

REDAKTION:

A. Stahl, ansvarig red.
E. Nyman, red.-sekr.

Rüütli 3, Tallinn.

Tel. 470-08.

Prenumerationspris:

Inrikes		Utlandet	
1 år Ekr.	2:—	1 år Ekr.	4:—
1/2 " "	1:—	1/2 " "	2:—

Kyrkliga meddelanden.

Sv. Kyrkan i Tallinn.

1 söndagen i advent, högmässa kl. 11 f. m. söndagsskola kl. 1/2 1 i kyrkan.

Sångkören samlas tisdagen kl. 8 Rüütli 3.

Pastorsexpeditionen öppen alla tisdagar och fredagar kl. 5—7 e. m.

Pastor Ivar Pöhl.

Oväder, sjöolyckor och översvämningar i Belgien.

Till följd av regnväder ha översvämningar inträffat i Belgien. Floden Maas' högvatten förorsakar stor skada och alla slussar från franska till holländska gränsen ha måst öppnas och sjöfarten inställas. Talrika orter i trakten av Liège befinna sig delvis under vatten. Också andra floder sägas ha svämmat över sina bräddar.

Flera fartyg ha förolyckats i stormen.

En häftig storm rasade på söndagskvällen längs hela den belgiska kusten. Den belgiska fraktångaren Tenace har gått under i stormen. Två man av besättningen saknas. Vidare har den belgiska ångaren Quenast på 560 ton gått under i stormen 4 sjömil från Noordhinder fyrskepp. Fem man av den sju man starka besättningen räddades av en trälare.

NOBELS FREDSPRIS UTDELAS EJ I ÅR.

Norska stortingets Nobelkommitté har beslutat att icke utdela årets fredspris. Prisbeloppet reserveras i enlighet med stiftelsens stadgar till nästa år.

Två ryska flygplan nedskjutna

Enligt obekräftad uppgift skulle finländska luftvärnet på torsdagen nedskjutit tvenne ryska flygmaskiner.